

Мира Михајловић и Слободан Делић

"ЋИРИЛИЦА НА ДИСКЕТАМА"/СРПСКИ БУКВАР

"Ћирилица на дискетама" је рачунарска публикација у хипертексту (илустровани буквар на рачунару) намењен учењу ћирилице.

Пројекат је покренуо Републички завод за међународну научну, просветну, културну и техничку сарадњу. Имајући у виду позитивне утиске и реакције широке публике о до сада урађеним рачунарским публикацијама из серије "Културно благо на дискетама" (Студеница, Сопоћани, Котор и Дурмитор), где се нарочито истиче едукативност ових публикација, Завод је проценио да би овај начин израде "буквара" био врло погодан за презентовање ћирилице, како деци тако и одраслима.

Пројекат је реализован у сарадњи са стручњацима за ћирилицу и буквар и стручњацима за хипертекст.

Буквар се учитава на ПЦ рачунар са стандардне дискете од 3.5 инча. Дискета је "цепног" формата и лака за трансфер. Садржај буквара - илустрације (слике, цртежи, графика, анимације) и кратки текстови - могу се "прелиставати" по жељи, а читалац може и да провери научно играјући се (решавајући ребусе, лавиринт и сл.), што букварау даје посебну чар и занимљивост.

Буквар садржи елементарна објашњења о ћирилици, њеном настанку и коришћењу, презентира ћирилична слова - онако како се стандардно пишу - штампана, писана, велика, мала - посебно и у кратким текстовима, са одговарајућим илустрацијама и анимацијом. На свако од 30 слова дата је слика и текст о познатим српским писцима или појмовима везаним за српску културу. Текст је преведен и на енглески.

- Српска ћирилица на дискетама методички је тако организована да се може користити као веома ефикасан методичко-дидактички материјал за ученике првог разреда основне школе.

- Помоћу ових дискета српска се ћирилица може научити самостално, без учитеља.

- Српска ћирилица на дискетама биће драгоцену за нашу децу и одрасле, као и за све оне који желе да је науче, а живе у иностранству.

- Српска ћирилица на дискетама и као културна и као едукативна вредност, уосталом, и као лепотом и једноставношћу карактеристично

писмо, могла би се наћи у сваком дому где има компјутера, као што се добра и капитална књига налази у породичној библиотеци.

"Ћирилица на дискетама" је публикација намењена тржишту. Позивамо све заинтересоване за набавку компјутерског ћириличног буквара да се јаве Заводу ради припреме тиража.

ИЗВОДИ ИЗ ТЕКСТА О ЋИРИЛИЦИ

О ћирилици

"Прво словенско писмо јавља се на Балкану у другој половини деветог века. Настало је из потребе да се грчко писмо и језик у богослужењу замене језиком и писмом православних Словена. У то време у словенском свету литургија је одржавана на грчком, латинском и немачком језику. Зaslуге за промене које ће настати увођењем старословенског језика и проналазак писма имају Браћа Просветитељи Ћирило и Методије, оснивачи словенске писмености."

"Друго словенско писмо, ћирилица, јавља се негде на прелазу из деветог у десети век. Већина ученика Ћирила и Методија долази на двор бугарског цара Симеона, који се и лично бавио књижевним радом. Нема поузданих података ко је сачинио ћириличну азбуку, али се са сигурношћу може рећи да је творац прве ћирилице неко од ученика Браће Просветитеља, који су били окупљени око Симеона."

"Наша писменост почиње у држави Немањића. Највеће заслуге за то има најмлађи син Стефана Немање, Растко, познатији као Свети Сава. Он је први српски књижевник, писац првих књига српскословенске редакције."

"Историја српске ћирилице дели се у два периода. Први почиње у дванаестом веку и траје све до 1818. године, а други почиње језичком и азбучном реформом коју је извршио Вук Стефановић Караџић."

Изворни текст:

Мр Вук Милатовић
Проф. Стјепан Филеки
Даница Диковић-Ђургуз

Илустрације:

Петар Илић
Студио "Матра"
Синиша Радновић
Мр Илија Кнежевић

Хипер текст:

Мр Јован Огњеновић
Инж. Слободан делић

Анимација:

Милан Филеки

Графички дизајн:

Проф. Стјепан Филеки